

HELSINGIN MAANALAINEN YLEISKAAVA

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Helsingin maanalaista yleiskaavaa muutetaan. Uudessa kaavassa varaudutaan tuleviin maanalaisten toimintojen tarpeisiin ja kallio-perän suunnitelmalliseen hyödyntämiseen. Maanalainen yleiskaava huomioi jo rakennetut tilat ja turvaa tilavaraukset yhteiskunnalle elintärkeille uusille hankkeille.

Keskustelutilaisuus on info- ja näyttelytila Laiturilla maanantaina 5.6.2017 klo 17–19.

Suunnittelualue ja suunnitteluperiaatteet

Suunnittelualueena on Helsingin kaupungin hallinnollinen alue. Kaavamutoksessa on mukana myös Östersundomin alue, joka ei ole voimassa olevassa maanalaisessa yleiskaavassa.

Helsingin voimassa oleva maanalainen yleiskaava sai lainvoiman vuonna 2011. Sen uusiminen on tarpeen, sillä osa siinä esitetyistä varauksista on jo vanhentunut ja on tullut uusia maanalaisia tilavarauksia.

Uudessa maanalaisessa yleiskaavassa varaudutaan mm. Helsingin uuden yleiskaavan ja valmisteilla olevan Östersundomin kuntien yhteisen yleiskaavan tuomiin tiivistyvän kaupunkirakenteen, kaupallisten toimintojen, liikkumismuotojen kehittymisen ja energiatarpeiden edellyttämiin maanalaisiin tilatarpeiden muutoksiin. Kaavassa huomioidaan jo rakennetut maanalaiset tilat ja turvataan yhteiskunnalle elintärkeiden uusien hankkeiden tilavaraukset. Helsingissä on nykyisin yli 400 maanalaista tilaa. Maanalaisten tilojen varaussuunnitelmaa ylläpidetään kaupunkisuunnitteluvirastossa.

Lähtökohtana kaavan valmistelussa on mm. maanalaisten tilojen turvallisuuden varmistaminen rakentamisen ja käytön aikana ja yhteistyö maanalaisten tilojen ja tilavarausten haltijoiden sekä eri viranomaistahojen kanssa. Maanalainen yleiskaava sisältää vain merkittävimmät maanalaiset tilavaraukset.

Osallistuminen ja aineistot

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja suunnitteluperiaatteet ovat esillä 5.5.–12.6.2017 verkkosivuilla osoitteessa www.hel.fi/suunnitelmat.

Aineistoon voi tutustua myös kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Laiturin asiakaspalvelussa (käyntiosoite Narinkka 2), jossa saa henkilökohtaista neuvontaa. Suunnitteluun liittyvää aineistoa päivitetään Helsingin karttapalveluun kartta.hel.fi/suunnitelmat.

Keskustelutilaisuus on maanantaina 5.6.2017 klo 17–19 kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Laiturilla.

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä suunnitteluperiaatteista pyydetään esittämään **viimeistään 12.6.2017**. Kirjalliset mielipiteet lähetetään osoitteeseen Helsingin kaupunki, Kirjaamo, Kaupunkisuunnitteluvirasto, PL 10, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI, (käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13) tai sähköpostilla hel-sinki.kirjaamo@hel.fi. Mielipiteet voi esittää myös suoraan suunnittelijalle. Tapaamisaika tulee sopia etukäteen.

Ensimmäinen viranomaisneuvottelu pidetään kesäkuun alussa. Lisäksi viranomaisille ja muille asiantuntijoille järjestetään erillisiä neuvotteluja ja heiltä pyydetään tarvittavat lausunnot.

Kaavoituksen etenemisen vaiheet ja osallistumismahdollisuudet on kuvattu osallistumis- ja arviointisuunnitelman viimeisellä sivulla.

Osalliset

Osallisia ovat maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kaava-alueen ja sen vaikutusalueen maanomistajat ja -haltijat, asukkaat ja asuinosa- ja kiinteistöyhtiöt, alueella toimivat yritykset ja elinkeinon harjoittajat ja työssäkäyvät eli kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat yhdistykset, järjestöt ja yhteisöt, jotka toimivat alueella. Osallisia ovat myös viranomaiset, joiden toimialaa kaavassa käsitellään. Osallisia ovat mm:

- Maanalaisten tilavarausten haltijat
  - Seurat ja yhdistykset: Helsingin kaupunginosayhdistykset ry Helka, Helsingin Yrittäjät, Helsingin seudun kauppakamari, Suomen omakotiliitto ry, Kiinteistöliitto Uusimaa, Helsingin Polkupyöräilijät ry (HePo), Autoliitto, Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry, Infra ry
  - Muut viranomaistahot: Helsingin seurakuntayhtymä, Vantaan seurakuntayhtymä, Helsingin yliopisto, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, HUS-Kiinteistöt Oy, Sponda Oyj, Gasum Oy
  - Valtion viranomaiset: Eduskunta, Liikenne- ja viestintäministeriö, Ympäristöministeriö, Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Huoltovarmuuskeskus, Suomen ympäristökeskus, Uudenmaan liitto, Geologian tutkimuskeskus, Säteilyturvakeskus STUK, Metsähallitus, Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy, Tiehallinto/ Uudenmaan tiepiiri, Aalto yliopisto, Helsingin poliisilaitos, Rajavartiolaitos, Suomen tulli, Suomenlahden merivartiosto,
  - Yritykset: Elisa oyj, Fingrid Oyj, VR-yhtymä Oy, Telia Oyj, maanalaiset pysäköintiyhtiöt
-

- Muut kaupungit ja kunnat: Espoo, Hyvinkää, Järvenpää, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula, Vantaa ja Vihti
- Asiantuntijaviranomaiset: Helen Oy, Helen Sähköverkko Oy, Helsingin Satama, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto, Liikennevirasto, Museovirasto, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus), Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Puolustusvoimat
- Helsingin kaupungin virastot ja laitokset: asuntotuotantotoimisto (ATT), Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaitos (HKL), Helsingin taidemuseo, kaupunginmuseo, kiinteistövirasto (geotekninen osasto, tilakeskus ja tonttiosasto), liikuntavirasto, nuorisoasiainkeskus, opetusvirasto, pelastuslaitos, rakennusvalvontavirasto, rakennusvirasto, sosiaali- ja terveysvirasto, varhaiskasvatusvirasto ja ympäristökeskus

Vaikutusten arviointi Kaavan valmistelun yhteydessä arvioidaan kaavan toteuttamisen vaikutuksia muun muassa ihmisten elinoloihin, elinympäristöön, kaupunkikivaan, luontoon, yhdyskunta- ja kaupunkirakenteeseen, erilaisiin toiminta- ja turvallisuuskäsitteisiin, talouteen, virkistykseen, maisemaan, kulttuuriperintöön sekä liikenteeseen ja sen seurannaisvaikutuksiin ja laaditaan tarvittavat selvitykset kaavaratkaisun merkittävien vaikutusten arvioimiseksi. Vaikutusten arviointia suorittavat kaavan valmisteluun osallistuvat kaupungin asiantuntijat.

Suunnittelun taustatietoa

Aloite

Kaavoitus on tullut vireille kaupungin aloitteesta.

Kaavatilanne

Kaavoitusta ohjaavat valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet. Maanalaisten yleiskaavan valmistelua ohjaavat valtakunnallisissa alueiden käyttötavoitteissa esitetyt eheytyvää yhdyskuntarakennetta, elinympäristön laatua, toimivia yhteysverkostoja, energiahuoltoa sekä Helsingin seudun erityiskysymyksiä ohjaavat tavoitteet.

Maakuntakaavoissa on esitetty tärkeimmät maanalaiset johtotunnelit ja pääliikenneväylät, joista osa sijaitsee tunneleissa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.11.2003 yleiskaava 2002:n oikeusvaihteluina. Yleiskaavassa on esitetty tärkeimmät maanalaiset johtotunnelit ja liikenneväylät.

Helsingissä on vuonna 2011 voimaan tullut maanalainen yleiskaava.

Helsingin uuden yleiskaavan (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) kaavamääräyksessä on todettu, että oikeusvaikutteinen maanalainen yleiskaava on voimassa yleiskaava-alueella lukuun ottamatta Katajaharjun tunnelia, Heli-rataa, Merikannontien-Mechelininkadun tunnelia, Kalasataman tunnelia, Maratontien tunnelia, Pitäjänmäentunnelia sekä Paciuksenkadun-Nordenskiöldinkadun tunnelia. Uudessa yleiskaavassa on esitetty valtakunnallisesti tai seudullisesti tärkeitä tien tai kadun, kaupunkibulevardin tai pääkadun maanalaisia tai katettuja osuuksia, joiden sijainti ja pituus ovat uudessa yleiskaavassa ohjeellisia. Uusi yleiskaava ei ole vielä lainvoimainen.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja ja lisäksi useita maanalaisia asemakaavoja.

Maanomistus

Suunnittelualueena on koko Helsinki. Alueella on useita maanomistajia, mm. Helsingin kaupunki, valtio, muut yhteisöt ja yksityiset maanomistajat.

Tehdyt selvitykset

Maanalaisten tilojen suunnittelu- ja lupa-asioita on käsitelty mm. seuraavissa julkaisuissa:

- Maanalaisen yleiskaavan (nro 11830) selostus 17.12.2009
- Maanalaisten toimintojen yleinen turvallisuusselvitys, Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston yleissuunnitteluosaston selvityksiä 2006:9
- Kallioresurssialueiden inventointi, geologiset piirteet, maanpäällinen käyttö ja suojeluarvo, Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston yleissuunnitteluosaston selvityksiä, 2008:1

Kaavaa valmistelee

Eija Kivilaakso, kaavoituksesta vastaava, p. (09) 310 37247,

eija.kivilaakso@hel.fi

Raila Hoivanen, maanalaiset tilat ja tilavaraukset, p. (09) 310 37482,

raila.hoivanen@hel.fi

Pekka Leivo, geotekniikka, p. (09) 310 37388, pekka.leivo@hel.fi

Pihla Kuokkanen, liikenne, p. (09) 310 37124, pihla.kuokkanen@hel.fi

Raisa Kiljunen-Siirola, maisemasuunnittelu, p. (09) 310 37209,

raisa.kiljunen-siirola@hel.fi

Maija Mattila, vuorovaikutus, p. (09) 310 37435, maija.mattila@hel.fi

---

Kaavoituksen eteneminen

